LAISVĖ—LIBERTY
Vienintelis lietuvių kalboje dienraštis Rytinėse Valstijose
Dalis Queens apskrityje (N. Y. $11.00
Kanadoje 11.00
Kitur užsienyje 15.00
Metam prenumerata:
Jungtinėse Valstijose 10.00
Pavienio egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian daily in Eastern States
110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.
Telephone VIrginia 9-1827
PRICE 5c A COPY

No. 183 ★★★★ Richmond Hill 19, N. Y., Penktadien,. rugsėjo (Sept.) 20, 1957 ★★★★ METAI 47-tI

KRISLAI

Įstatymai, kuriuos
reikia laužyti.
Labai gaila!
Gal ir šventa, bet labai
neprotinga.
Geri rezultatai.
Kodėl ne?
Augam ir augam.

Rašo A. Bimba

Yra baisiai kvailų įstatymų. Juos laužo visi, laužo ir patys valdovai.

Prie tokių įstatymų priklauso makartizmo laikais priimtas imigracinis įstatymas. Jį laužo sušilusi pati valdžia.

Įstatymas draudžia užsteniečiams komunistams ir kojąšion šalin įkelti. Bet valstybės sekretorius suranda būdus įstatymui apeiti, tai yra sulaužyti! Dabar patvarkė, kad net ir Kinijos komunistai galės atvykti ir dalyvauti sporto olimpiadoje.

Įstatymas reikalauja nuo visų užsieniečių svečių pirštų nuospaudų. Valdžia nereikalauja pirštų nuospaudų nuo svečių iš socialistinių šalių!

Gaila, kad angliškasis pažangiečių "Daily Workeris" susitrauks iki keturių puslapių ir penkių numerių per savaitę.

Sako, skaitytojų maža, o iškaščiai milžiniški.

Mes puikiai žinome, kaip sunku šiais laikais tokiam pažangiam laikraščiui išsiversti.

Bet, iš kitos pusės, "Daily Workerio" redakcijos kivirčai su Komunistų partijos vadovybe atšaldė daug karščiausių laikraščio patriotų. Taip ir susidėjo, kad laikraštį tenka sumažinti.

Reikia, tačiau, tikėtis giedresnės dienos, geresnių laikų. Galimas daiktas, kad šis to svarbaus laikraščio suliesėjimas yra tiktai laikinas.

Popiežius vėl maišosi į moterystės stono reikalus, apie kuriuos jis labai mažai tenusimano.

Jis sako, kad lengviau ir greičiau dangun pateks ta našlė, kuri antru kartu nebeištekės, o visą likusį gyvenimą lūdės ir galvos tiktai apie buvusįjį vyrą.

Tam vyrui, gulint kapuose, žinoma, nei šilta, nei šalta. O našlei vienai vargti ir lytiniai vagiliauti (jei ji dar jauna ir su viena duona negali apsieiti), nesveika kūniškai ir labai nemorališka dvasiškai.

Jeigu popiežius nė to nežino, tai labai blogai!

Lenkijos ir Jugoslavijos susitarimas draugiškai gyventi ir išvien darbuotis taikos išlaikyme yra geras dalykas.

Gerai ir tas, kad Jugoslavija vis glaudžiau ir glaudžiau pradeda bendradarbiauti su kitais socialistiniais kraštais.

FBI čyfas Edgar Hoover nenori tą federalinę agentūrą naudoti prieš rasistus pietuose.

Kas kita, kai eina reikalas politinio persekiojimo. Pavyzdžiui, komunistus šekioti ir persekioti tiktai paduok šiam valdininkui. Jis bruka FBI ir ten, kur nereikia.

O čia, matote, eina klausimas penkiolikos milijonų juodosios spalvos amerikiečių teisių apgynimo. Mr. Hooveris numoja ranka!

Amerika negali skųstis prieaugliu. Mes augam ir augam. Paskutiniais vieneriais metais dar prisidėjo trys milijonai naujų amerikiečių.

Panašiai auga ir kitos didžiosios šalys. Iš tos pusės svieto pabaigos dar toli gražu nesimato.

Jeigu svieto pabaiga kada nors ateis, tai galėsime padėkoti mokslininkams. Su savo nesvietiškais išradimais atomo srityje jie gali visą mūsų žemę paversti viena milžiniška pūstyne!

Indija ves akciją už kinų priėmimą

Graikijos delegacija reikalavo pasmerkti britus Kipro reikalu

Jungtinės Tautos. — Šioje Generalinės asamblėjos sesijoje bus atnaujinta akcija už čianginės delegacijos ištrenkimą ir Liaudies Kinijos priėmimą į Jungtines Tautas. Toms pastangoms šioje sesijoje vadovaus Indija. Gerai informuoti šaltiniai sako, kad Indijos premjeras Nehru instruktavo vyriausią delegatą Krišną Menoną, kad jis dėtų visas pastangas mobilizuoti jėgas už Kinijos priėmimą. Nehru laikosi nuomonės, kad J. Tautos negali būti pilnai efektingos, kol didžiausia pasaulyje šalis, Kinija, turinti 600 milijonų gyventojų, neatstovaujama.

Per praėjusias dvi generalines asamblėjas Amerika įstengė atmesti Kinijos priėmimą, pravedant nutarimus, kad klausimas nebūtų svarstomas. Tokiu pagrindu Amerika tada sutelkė daugumas. Bet jeigu būtų privesta prie principinio balsavimo — priimti ar nepriimti Liaudies Kiniją, dauguma balsuotų už priėmimą, nes už balsuotų ne tik socialistiniai kraštai, Azijos ir Afrikos blokas, bet ir Skandinavijos kraštai ir Britanijos bendruomenės kraštų dauguma.

Graikijos protestas

Graikijos užsienio reikalų ministras Tossizza iškėlė kaltinimą prieš Britaniją, kad jos karinės okupacijos jėgos Kipre kankina civilinius gyventojus ir nusižengia žmoniškumui. Jis reikalavo, kad asamblėja pasmerktų britus. Klausimas iškeltas generalinėje komisijoje.

Britų atstovas Lloydas teisino savo krašto elgėsį. Kai kurios delegacijos patiekė švelninančius "pataisymus" prie graikų rezoliucijos. Dauguma balsavo prieš rezoliuciją. Britanija ir Francūzija susilaikė nuo balsavimo, nes joms ir švelnioji versija nepatiko, o Tarybų Sąjunga ir Čekoslovakija susilaikė nuo balsavimo, nes joms nepatiko švelninantieji "pataisymai".

Dulles ir A. Gromyko

Ketvirtadienio rytą Generalinėje asamblėjoje kalbėjo John Foster Dulles — o po jo šiandien kalbės A. Gromyko. Laikraščiui einant spaudon Dulles kalbos tekstas dar nebuvo paskelbtas.

Bonna. — Finansų reikalų ministras L. Erhard ir karo reikalų ministras Strauss abu nori tapti vicekancleriu, tai yra, būti kandidatais į paties kanclerio vietą, jeigu 82 metų Adenaueris vienaip ar kitaip pasitrauktų.

AFL-CIO ragina uniją pašalinti James R. Hoffą

New Yorkas. — AFL-CIO Etinės praktikos komisija, kurios užduotis yra prižiūrėti, kad unijos laikytųsi padoraus elgėsio, dar kartą įspėjo vežikų-tymsterių uniją. AFL-CIO apkaltino tymsterių vice-prezidentą Hoffą, kad jis yra susirišęs su kriminaliniais elemetais ir raginą uniją pašalinti Hoffą.

Kaip žinia, Hoffa darbuojasi, kad jis ateinančiame tymsterių suvažiavime būtų išrinktas unijos prezidentu. Atrodo, kad jeigu suvažiavimas Hoffą išrinks, tymsterių unija turės būti pašalinta iš AFL-CIO.

Tymsterių unija turi net apie milijoną ir 500,000 narių.

Pietų Vietnamo Diemas pas Pietų Korėjos Rhee

Seoulas. — Pietų Korėjon atvyko Pietinio Vietnamo prezidentas Diemas. Jis čia yra Rhee svečias. Diemas ir Rhee tariasi apie vienokią problemą, kokią jie abu turi: kaip išsilaikyti kiekvienas savo krašte pietinėje dalyje, kur jie prie vairo tik Amerikos remiami ir prieš krašto žmonių norą.

Kairas. — Egiptas pasiūlė Sirijai karinius ekspertus ir jet-orlaivių lakūnus. Manoma, kad Nasseris nori duoti daugiau techninės pagalbos Sirijai, kad Sirijai nebūtų reikalinga kviesti tiek tarybinių ekspertų.

Buenos Aires. — Argentinos policija suėmė 170 telefonistų streikierių.

Vėliausios Pasaulio naujienos

Damaskas. — Du tarybiniai karo laivai atplaukia Sirijon. Jie atplaukia Sirijos valdžios kviečiami į draugingumo vizitą.

Oakland, Calif.- Kalifornijos AFL savo suvažiavime priėmė rezoliuciją, kurioje ragina Kongresą priversti prezidentą Eisenhowerį, kad jis savo ruožtu priverstų rasistinį Arkanso gubernatorių nusilenkti konstitucijai ir teismams.

Maskva. — Bevanas, kuris prie Jaltos turėjo ilgą pasikalbėjimą su Chruščiovu, sako, kad jis įsitikinęs, jog Chruščiovui ir kitiems TSRS vadams labai rūpi pasaulinė taika.

Oslo. — Norvegijos karalius Haakonas, turįs 85 metus amžiaus, mirties patale.

Bangkokas. — Tailando karalius paskelbė, kad po trijų mėnesių įvyks naujo parlamento rinkimai.

Jau išrado skiepus prieš paprastus persišaldymus

Baltimore. — Daktaras Winston H. Price, 38 metų amžiaus John Hopkins universiteto medikalis tyrinėtojas, sako, kad jis atidengė paprasto persišaldymo mikrobus ir taipgi jau išdirbo skiepus prieš juos. Jis darė bandymus su ligoniais ir atrado, kad skiepai veikia prieš ligą 80 proc. atsitikimų.

Tie skiepai, betgi, neveikia prieš visas persišaldymo rūšis. Persišaldymą sukelia visa eilė įvairių mikrobų-virusų, kiekviena rūšis bent kiek kitokią persišaldymo rūšį. Dr. Price atrado skiepus tik prieš vieną persišaldymo mikrobą. Bet tai yra dažniausiai pasitaikančio persišaldymo mikrobas. Tas mikrobas sukelia apie 30 proc. visų persišaldymų.

Tokiu būdu dabartiniai skiepai, anot paties Dr. Price išvengtų tiktai apie 30 proc. apsirgimų ir tai tik 80 proc. iš tos grupės. Bet Dr. Price sako, kad dabar dar daugiau yra vilties atidengti ir kitus persišaldymo mikrobus ir išdirbti skiepus ir prieš juos.

Ar tie nauji Dr. Price skiepai bus greitu laiku vartojami, turės spręsti kiti medikai.

Badas ir protestai prieš valdžią Vak. Bengale; policija suėmė 450

Kalkuta. — Indijos provincijoje Vakariniame Bengale valstiečių tarpe dabar siaučia badas ir vystosi protesto judėjimas prieš valdžią, kam ji nedaro nieko rimtesnio, kad padėti badaujantiems. Dešimtys tūkstančių valstiečių atvyko į Kalkutą, kad dalyvauti protesto demonstracijose.

Valdžia jau suėmė 450 valstiečių ir jų vadovų. Protesto judėjimui vadovauja vietiniai komunistai ir socialistai. Komunistai nurodo, kad Keralos provincijoje, kur vietinė valdžia komunistų rankose, badaujantieji gauna pagalbos ir bado beveik nėra, nors derliaus atžvilgiu ir ta krašto dalis nukentėjo, kaip Vakarų Bengalas.

Tarybinė delegacija jau atvyko į Sirijos sostinę

Damaskas. — Sirijon atvyko tarybinė ekonominė delegacija, kuri kartu su Sirijos ekspertais išdirbs smulkmeniškus planus apie TSRS duodamą pagalbą Sirijai. Iš Libano ir Jordano pranešama, kad tų kraštų valdžios dar vis reiškia susirūpinimą Sirija ir dar vis sako, kad "komunizmo pavojus didelis". Jordano kabinetas laikė dar vieną specialų posėdį apie santykius su Sirija.

Montrealis. — Unijistai čia pikietavo Ritz Carleton viešbutį, kur apsistojo Kruppas, Vakarų Vokietijos didysis fabrikantas, kuris buvo karo kriminalistu Hitlerio režimo laikais.

Susirėmimai Johanesburgo priemiesčiuose surimtėjo

Johanesburgas. — Pietų Afrikos valdžia sako, kad Johanesburgo priemiesčiuose vyksta kruvini susirėmimai tarp zulų ir basutų, tai yra, dviejų tautybių-genčių negrų. Praeitą savaitę buvo skelbiama apie muštynes, bet dabar jau skelbiama, kad žuvo 45 asmenys. Valdžia sako, kad neramumai prasidėjo dėl "priešingumo" tarp tų dviejų genčių. Negrų organizacijos sako, kad baltoji policija ne tik nebando sulaikyti neramius elementus, bet dargi provokuoja riaušes tarp negrų.

Maskva. — Šepilovas dabar mokytojauja Frunzėje, Kirgizijoje.

Eisenhoweris priims kongresmaną Powell

Prie Little Rock mokyklos dar vis stovi Faubuso pastatyti kareiviai

Washingtonas. — Prezidentas Eisenhoweris paskelbė, kad jis priims Clayton Powell, negrą kongresmaną iš New Yorko. Powell kelios dienos atgal atsikreipė į Eisenhowerį, sakydamas jam, kad jis išklausė tiktai baltuosius, bet nesiteikė išklausyti kokį nors negrų atstovą apie įvykius Pietuose. Sakoma, kad Adams ir kiti Eisenhowerio asistentai jam patarė priimti Powellį, kad tuomi bent kiek pataisyti republikonų reputaciją negrų tarpe.

Tuo tarpu iš Little Rock, Arkanso, pranešama, kad gub. Faubuso iššaukti nacionalinės gvardijos kareiviai dar vis stovi prie Central High mokyklos. Buvo manoma, kad gub. Faubus šią savaitę juos atšauks, bet ketvirtadienio rytą atrodė, kad to dar nebus.

Arkanso kongresmanas Hays, kuris suvedė prez. Eisenhowerį ir gub. Faubusą, buvo klaustas laikraštininkų, kaip dabar padėtis vystosi. Jis atsakė, kad padėtis negerėja ir neblogėja — kitaip sakant — Arkanso gubernatoriaus rasistinis užsilaikymas lieka toks pat, teismo įsakymai laužomi ir negrai vaikai dar negali lankyti mokyklos, kurioje jie užregistruoti.

Armstrong protestuoja

New Yorkas. — Garsus negrų džazo muzikas L. Armstrong turėjo už ne po ilgo išvykti į koncertų turnyrą Tarybų Sąjungoje ir kituose socialistiniuose kraštuose. Jis turėjo vykti su Valstybės departmento pritarimu, nes Amerikos valdžia jautė, kad jo gastrolės ten padarys geros propagandos Amerikai.

Bet Armstrong dabar paskelbė, kad jis atsisako vykti. Jis sako, kad nevyks po Valstybės departmento globa, tuo tarpu, kai jo rasės žmonės, negrai, taip persekiojami Pietuose. Armstrong pridėjo, kad prezidentas Eisenhoweris elgiasi dviveidiškai, pataikauja rasistams ir nesiima rimtesnių žingsnių, kad apginti negrų konstitucines teises.

Bonna. — Vak. Vokietijos socialdemokratai išleido pareiškimą, kuriame jie sako, kad prie Adenauerio laimėjimo vyriausiai prisidėjo sekami reiškiniai:

1. Krikščionys demokratai turėjo begalinius fondus savo priešrinkiminei propagandai vesti.

2. Pati valdžia ir valdžios tarnautojai visokiais būdais dalyvavo kampanijoje už Krikščionių demokratų partiją.

3. Romos katalikų bažnyčios dvasiškija visokiausiais būdais padėjo Adenauerio partijai.

Tokyo. — Japonijoje buvo radioaktyvaus lietaus. Niigatos universitete mokslininkai sako, kad tai pareina nuo atominių ir vandenilinių sprogimų Tarybų Sąjungos Sibire.

Varšuva. — Lenkijos apgynos ministras Spyčalskis planuoja apsilankyti Kinijoje.

Atims pasportus nuo visų, kurie keliavo Kinijon

Washingtonas. — Valstybės departmentas paskelbė, kad pasportai bus atimti nuo visų amerikiečių, kurie keliavo Liaudies Kinijon. Kaip žinia, 41 jaunas amerikietis nuvyko Kinijon. Du jau grįžo. Earl R. Williamson sustojo Honolulu mieste ir ten nuo jo tapo atimtas Amerikos pasportas. Kitas amerikietis, Shelby Tucker, sugrįžo Britanijon, kur jis studijuoja Oxfordo universitete. Amerikos konsulatas jam pranešė, kad jo pasportas bus anuliuotas, nebent jis per 60 dienų laikotarpį grįš Amerikon ir tada grąžins pasportą Valstybės departmentui.

Indijos vice-prezidentas viešėjo Liaudies Kinijoje

Pekinas. — Liaudies Kinijon atvyko Indijos vice-prezidentas Hakrišnan. Jis čia praleis kelias savaites. Hakrišnanas čia lankosi kaip oficialus svečias. Apart Pekino, jis taipgi aplankys Šanchajų, Nankiną ir kitus Kinijos didmiesčius.

Iranas-Persija

Teheranas. — Keliolika metų atgal šios šalies valdžia nutarė, kad krašto vardas yra Iranas, o senoviškas pavadinimas Persija negali būti vartojamas. Dabar Irano kabinetas priėmė nutarimą, kad kraštas gali būti vadinamas abiejaip — ir Iranas, ir Persija. Tas padaryta, sakoma, nes dabartinis pavadinimas Iranas dažnai sumaišomas su Irako pavadinimu.

Užrašykite Laisvę savo draugui

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.

President CLEMENT BREADY; Secr.-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year $10.00	Canada and Brazil, per year $11.00
United States, per 6 months $6.00	Canada and Brazil, 6 months $6.50
Queens Co. ..... $11.00 per year	Foreign countries, per year $15.00
Queens Co. ..... $6.50 per six mos.	Foreign countries, 6 months $8.00

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y. under the Act of March 3, 1879

PO GOMULKOS-TITO PASITARIMŲ

PASITARIMAI, vykę Jugoslavijoje tarp Lenkijos delegacijos, vadovaujamos V. Gomulkos, ir Jugoslavijos delegacijos, vadovaujamos maršalo Tito, praėjo. O su tuo išdulkėjo ir tie visokie pranašavimai, kuriuos darė buržuazinės spaudos rašeivos, skelbdami, būk Tito su Gomulka nutarsią ką nors tokio, kas labai nepatiks Tarybų Sąjungai.

Pagaliau, mes nežinome, ar Tarybų Sąjungai patiko tie pasitarimai ar ne; mums užtenka čia priminti tai, kad Tito-Gomulkos pasitarimuose buvo prieita bendrą išvadą, jog Lenkija ir Jugoslavija remia užsieninę tarybinio bloko, socialistinio pasaulio politiką.

Išleistame bendrame pareiškime,abiejų šalių delegacijos pasisako už šiuos dalykus:

1. Lenkijos vakarinės sienos, dabartinės sienos, yra pastovios; Jugoslavija jas pripažįsta, kad siena, kuri eina pagal Odero-Neisse upės yra "amžina siena", skirianti Lenkiją nuo Vokietijos. Dėl šitos sienos Jugoslavija niekad nebuvo aiškiai pasisakiusi. Tito vis svyravo, nežinia, kodėl jis svyravo. Tos sienos, kaip žinia, nepripažįsta pastovia nei Amerika, nei Anglija, nei Francūzija. Šitos valstybės sako, būk toji siena (rubežius) tebėra tik laikina, o vėliau būsią galima tartis. Rytų Vokietija tą sieną pripažįsta pastovia — "amžina", Vakarų Vokietija jos taipgi nepripažįsta dėl to, kad po karo prie Lenkijos buvo priskirtos jai istorinės jos žemės: Pomarsi, Silezija ir dalis Rytų Prūsijos. Iš ten buvo iškeldinti vokiečiai; tos sritys buvo apgyvendintos lenkais. Tos sritys, beje, yra turtingos.

2. Dėl abiejų Vokietijų suvienijimo į vieną tautinę vokiečių valstybę Gomulka ir Tito pasisakė taip: Vakarų Vokietija dėl vienybės turi tartis su Rytų Vokietija, kaip lygi su lygia. Vakarų Vokietija, atsiminkime, dar vis nepripažįsta Rytų Vokietijos (oficialiai: Vokietijos Demokratinės Respublikos) ir su ja nepalaiko jokių ryšių. Rytų Vokietijos nepripažįsta kaip valstybės nei "Vakarai" — Amerika, Anglija, Francūzija. Ligi šiol Jugoslavija taipgi Rytų Vokietijos nepripažino ir su ja nepalaiko jokių diplomatinių ryšių. Dabar, atrodo, Tito bus priverstas keisti savo politiką; jis turės pripažinti Rytų Vokietiją ir sumegzti su ja diplomatinius ryšius.

3. Pasitarimuose buvo prieita išvada dėl nusiginklavimo: pirmiausia reikia, sako pareiškimas, **sulaikyti visokius atominių bombų bandymus.**

Kaip matome, visi šitie trys punktai yra punktai, kuriuos Tarybų Sąjungos vyriausybė nuolat kartoja, kovodama už taikos pasaulyje išlaikymą. Taigi ir Tito su Gomulka pasisakė už juos be jokių išimčių.

Jiedu, be kitko, pasisakė ir už tai, jog kiekviena socialistinė šalis (iš tikrųjų, kiekviena šalis pasaulyje) turi teisę vykdyti socialistinę santvarką, išeinant iš vietos sąlygų — ekonominių, kultūrinių, geografinių sąlygų. Bet tai nėra naujas dalykas, kadangi šį dėsnį pateikė XX-asis TSKP suvažiavimas.

Buvo susitarta dėl glaudesnių ryšių — ekonominių ir kultūrinių — sumezgimo tarp Lenkijos ir Jugoslavijos.

Taigi, suėmus viską, mums neatrodo, kad Tito-Gomulkos konferencija būtų "nuvažiavusi per toli". Nors tiek Jugoslavija, tiek Lenkija gauna finansinės paramos iš Amerikos, tačiau jos mato, kad vienintelis joms kelias yra socialistinis kelias ir kad jos privalo palaikyti glaudžius santykius su Tarybų Sąjunga, su Kinijos Liaudies Respublika ir su visomis kitomis socialistinėmis šalimis.

Tarytum pabrėždamos tokį savo nusistatymą, abiejų šalių delegacijos Jungtinėse Tautose praėjusį šeštadienį balsavo kartu su kitų socialistinių valstybių delegacijomis prieš ta rezoliuciją, kuri buvo nukreipta prieš Tarybų Sąjungą ir Vengriją — prieš rezoliuciją, kuri buvo iškepta ne tam, kad pataisyti Vengrijoje reikalus, o tam, kad dar kartą pašmeižti Tarybų Sąjungą ir palaikyti šaltojo karo atmosferą.

Jeigu Malajai, tai kodėl ne Kinija?

VOS PRADEJUS savo sesiją Jungt. Tautų 12-toji asamblėja vienbalsiai nutarė priimti į J. Tautų šeimą Malajų Federaciją.

Malajams, mat, tik neseniai buvo suteikta nepriklausomybė. Gerai, kad Malajai buvo priimti. Dabar Jungtinės Tautos jau turi 82 narius, 82 valstybes savo gretose.

Bet kiekvienam, kuris sveikai galvoja ir kuriam rūpi taikos pasaulyje išlaikymas, tuojau kyla toks klausimas: jeigu Malajų nauja valstybė tapo priimta, tai kodėl nėra priimta Kinijos Liaudies Respublika?

Nauja Malajų valstybė turi 6,000,000 gyventojų, o Kinijos Liaudies Respublika — 600,000,000 gyventojų!

Kodėl mūsų valstybės sekretorius taip priešinasi, tiems 600 milijonų žmonių, kurie nori įstoti į Jungt. Tautas?

Ar gi yra tokiame nusistatyme logika? Ko tuomi norima pasiekti?!

ĮVAIRUMAI

Darsūniškis lieka sausumoje

Keliaujant Nemunu aukštyn, pusiaukelėje tarp Prienų ir Kauno, kiekvieno keleivio, net jeigu jis nebus istorikas ar etnografas, žvilgsnį patrauks senas kaimas, išsiskiriąs iš kitų pakrantės gyvenviečių. Kuo gi jis išsiskiria? Juk ir kituose lietuviškuose kaimuose atrasi panašias medines pirkias, dengtas padūlėjusiais nuo laiko šiaudais, pasigrožėsi bijūnais ir rūtomis kerojančiais mergaičių darželiais, o už liūlančių vasarojaus rėžių pamatysi ir naujus kolūkinių fermų, svirnų trobesius.

Toks įprastas, širdžiai mielas šis gimto krašto peizažas!

Šis kaimas, vadinamas Darsūniškių, ir ypatingas tuo, kad yra vienas iš rečiausiai sutinkamų Lietuvoje. Jis išsiskiria savo kompaktiniu išsidėstymu (visos kaimo sodybos glaudžiasi vienoje vietoje). Žemė čia nors lengva, bet derlinga, o Nemuno užliejamose pievose gilioj sanklodoj randama durpių. Nusausinus balotas žemes, kolūkis turėtų turtingą pašarų bazę. Kaimas užima 836 hektarus naudingų žemės ūkio plotų.

Ir štai šis kaimas turėjo atsidurti Kauno jūros dugne. Jo gyventojai jaudinosi. Kaip gi nesijaudinsi: iams ir užlies vanduo vietas, kuriose tu gimei, kur užaugo tavo vaikai ir anūkai, kur kiekviena žemės pėda tau atrodo brangi, neatskiriama kaip širdies dalelė. Tegul ta žemė, kur tu išsikeisi, taip pat bus derlinga, o kaimynai priims mielai ir svetingai, bet vis dėlto skirtis su gimtu kampeliu ir graudu, ir liūdna . . .

O kai šio kaimo žmonės jau apsiprato su mintimi, kad reikės išsikelti, apie Darsūniškį, apie čia įsikūrusio "Tiesos" kolūkio derlingas žemes pradėta vėl daug kalbėti. Šį kartą bene daugiausia šio kaimo vardas buvo kartojamas Kauno HES statytojų, projektuotojų lūpose.

. . . Prie išraustų smėlio karjerų, keletos pušelių pavėsyje, stūkso HES statybos kontora. Nuo Nemuno pusės atskrieja buldozerių dundesys, o nesibaigianti statybos kroviniu gabenančių mašinų vora drebina kontoros langus. Telnikiniame skyriuje tarytum ramu. Ant stalų suversti braižinių rulonai, matuoklės. O žmonių nėra. Bet ne, kad čia ramu gali atrodyti tik pašaliniam žmogui. Šiuo momentu gretimame kambaryje vyksta svarbus pasitarimas. Iš Maskvos atvykę visasąjunginiai Hidroenergetikos Instituto inžinieriai— Kauno HES projekto autoriai, — aptaria kai kuriuos svarbius technikinio plano pakeitimus. Projektuotojai dar kartą sprendė Darsūniškio kaimo likimą.

Kaip žinoma, Kauno HES turės vandens saugyklą, kuri eis per keturių rajonų teritoriją. Visi kaimų trobesiai, svirnai, sodai, patekę į užliejamą zoną, bus iškeliami. Vanduo apsems ir dalį Minsko - Vilniaus - Kaliningrado plento, o taip pat ir kai kuriuos gydomuosius Birštono kurorto šaltinius.

Užliejus panemunės kaimų žemes, o ypač derlingus Darsūniškio ir Liepainės laukus vandeniu, būtų palaidotos didelės ūkinės ir istorinės vertybės. Be to, perkelti 109 asmeninius kiemus, 28 kolūkinius pastatus, didžiulius sodus ir daržus kainuotų daugiau kaip 13 milijonų rublių.

Ir štai Kauno HES projekto autoriai nusprendė: Darsūniškis liks sausumoje. Tačiau, norint išsaugoti Darsūniškio ir Liepainės kaimus, neužtenka juos palikti senoje vietoje. Visas Darsūniškio rajonas turės būti apsaugotas dambomis, užtvankomis ir kanalais. Dambos išsidėstys nuo Nemuno kranto iki Astragos ir Bevardės upelių. Šiaurinėj pusėj veiks siurbiamoji stotis. Drenažiniai kanalai sugers paviršiaus vandens perteklių. Ir visos šios apsaugos priemonės kainuos tik 3.5 milijono rublių.

Hidroelektrinės užtvanka pakels Nemuno vandenį 20 metrų. Kadaise tyli Nemuno srovė tada veršis iš krantų, ūžaus, ražysis bangomis ir palaipsniui griaus naujuosius krantų pylimus. Todėl naujame patobulintame technikiniame Kauno HES plane nuo griaunamos vandens jėgos numatyta ypač apsaugoti Zuikinės vietovę, geležinkelio Kaunas-Vilnius ruožą ir Darsūniškį. Projektuotojai krupščiai apsvarstė kiekvieną detalę, siekdami, kad Kauno jūra nenuplautų to, ką galima išsaugoti.

Ir taip kaip ir seniau saulės spinduliuose mirgės prie jūros kranto apsaugotas buvusios Pažaislio bažnyčios ir vienuolyno architektūrinis ansamblis, o darsūniškiečiams nebereiks niekada palikti senųjų sodybų!

O šiuo metu HES statyboje vyksta karščiausia darbymetė,—žmogus atkakliai šturmuoja gamtą—statoma užtvanka. Čia pirmą kartą Tarybų Sąjungos hidroelektrinių statyboje bus panaudojamos gelžbetonio konstrukcijos. (Anksčiau būdavo dedami lentiniai klojiniai.) Ir projektuotojai, ir technikinio tiekimo skyriaus viršininkas Zabarauskas šiuo metu laužo galvą, kaip geriau įrengti pačioje statybos aikštelėje gelžbetonio gamyklos poligoną. Kita statybos naujovė — trys po 20 metrų pločio pralaidos, kurios praleis pavasario ir rudens potvynių vandens perteklių.

Statybos darbų aikštelės vis plečiasi. Vis didesni vandens plotai atkariaujami iš Nemuno ir užpilami masyvais. Pagrindiniam hidroelektrinės pastatui baigiama išraustį statybos dauba.

Jau 1959 metais Kauno HES statytojai pažadėjo paleisti dvi pirmąsias turbinas. O jeigu pažadėjo—taip ir bus!

J. Šležaitė

Kas labiausiai rūpi Amerikos žmonėms?

Laiks nuo laiko Amerikos Viešosios nuomonės institutas (American Institute of Public Opinion) praveda statistinį apklausinėjimą, kas labiausiai rūpi Amerikos gyventojams. Šis institutas, trumpai vadinamas ir Princetono institutu, praveda visokiausius statistinius tyrinėjimus, o tas tyrinėjimas apie "vyriausius susirūpinimus" jau pasidarė tradiciniu ir pravedamas kiekvienais metais.

DIDELĖ KARO BAIMĖ

1947-ais metais, dvieji metai po Antro pasaulinio karo ir šaltajam karui pradedant įsisiūbuoti po Trumano ir Churchillo komanda, Amerikos žmonės pradėjo rūpintis, kaip galima išvengti karo. Princetono institutas savo apklausinėjime tada surado, kad tai vyriausia Amerikos žmonių rūpestis, — ir nuo to laiko ta rūpestis stovi pirmoje eilėje, kiekvienais metais pralenkianti visas kitas.

ŠIŲ METŲ RŪPESČIAI

Kaip sakyta, šiais metais pravestame statistiniame apklausinėjime pasirodė, kad žmonės dar vis labiausiai susirūpinę dėl galimo karo. Klausimas žmonėms buvo statytas: "Koks yra jūsų vyriausias susirūpinimas šiais metais?"

34 nuošimčiai atsakė, kad jiems labiausiai rūpi, kad Amerika neįsitrauktų į karą kur nors pasaulyje, ypatingai į karą prieš Tarybų Sąjungą. Tarp tų, kurie vyriausiu susirūpinimu skaito karo išvengimą, yra visokių nusistatymų žmonių. Vieni mano, kad už įtemptus santykius labiausiai atsakinga Tarybų Sąjunga, kiti, kad mūsų pačių šalis labiausiai atsakinga, treti, kad atsakomybė krinta ant abiejų pusių. Deja, Princetono institutas nepaduoda nuošimčių, kaip kas galvoja tuo reikalu, bet pagrindinis faktas lieka, kad dauguma, tai yra, didžiausia grupė, virš viso pageidauja taikos.

22 nuošimčiai sakė, kad jie labiausiai susirūpinę, kad kainos darosi vis aukštesnės ir šaliai gresia infliacija. Didesnė dalis tos grupės žmonių pirmoje eilėje rūpinasi dėl to, kad kainos darosi vis aukštesnės ir kad reikmenys darosi vis labiau neprieinamos, vis sunkiau jas nupirkti. Tik mažesnė dalis daro tolimesnės perspektyvos išvadas ir rūpinasi dėl galimos infliacijos.

10 nuošimčių atsakė, kad jų vyriausia rūpestis yra rasinė integracija. Deja, šiuo klausimu, kaip ir kitais, institutas nepaduoda detalių ir nežinia, ar atsiklausta detališkų atsakymų. Taip, pavyzdžiui, būtų sužinoti, koks nuošimtis tarp to dešimtadalio Amerikos gyventojų, kurie integraciją skaito svarbiausia rūpestimi, yra negrai ir koks nuošimtis baltų, taipgi, koks nuošimtis susirūpinusių, nes stoja už integraciją ir mano, kad ji nepakankamai greitai, ir koks nuošimtis stoja prieš integraciją ir mano, kad ji nereikalinga arba perdaug greita.

6 nuošimčiai pareiškė, kad jų vyriausias susirūpinimas yra atominė kontrolė ir atominiai - vandeniliniai bandymai. Bet tas nereiškia, kad toks mažas nuošimtis susirūpinę šiuo klausimu. Tik 6% atsakė, kad jie susirūpinę dėl atominės kontrolės, bet žymi dalis tų, kurie pasakė, kad jie susirūpinę bendrai, kad nebūtų karo, be abejo, turėjo omenyje ir atominiai-vandenilinį pavojų.

4 nuošimčiai pareiškė, kad jų vyriausias susirūpinimas yra dėl jaunimo palaidumo, nusikaltimų jaunuolių tarpe. Beveik visi tos 4% grupės nariai gyvena didmiesčiuose, kur ta problema aršiausia.

Dar mažesnės grupelės pasisakė kitais klausimais, o 13% pareiškė, kad nežino, kokia rūpestis yra jų svarbiausia — jie rūpinasi "gyvenimu bendrai," sakė jie...

R.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

PO VIDGIRĮ PASIDAIRIUS

ALYTUS.— Mašina lekia iš Alytaus asfaltuotu plentu Seirijų link. Aplinkui siūbčioja javai, vienas kitas namelis, medis. Bet štai po kilometro šoferis stabdo greitį ir pasuka kairiu neplačiu keliuku į mišką. Priekyje pasirodo gražusis Vidgiris. Pradžioje patenkame į puikų ąžuolyną. Šiame sklype, kiek mato akys, auga 100—120 metų ąžuolai. Pamiškėje gausu skroblų, o žolė tokia vešli, sodri, kad net sunku išbristi. Vidgirio miško plotas — 300 ha. Ąžuolyno Vidgiryje yra apie 120 ha. Keliukas čia veda į kalniuką, čia vėl leidžiasi žemyn, tačiau ąžuolynas vis nesibaigia. Viename kitame medyje pastebėjome inkilus varnėnams, pelėdoms. Perkirtome Kirmijos griovį, kurio tyras vanduo per dideles kliūtis ritosi į pakalnę, o vėliau stačiu skardžiu sunkėsi į Nemuną. Vakariniu miško kampu traukėmės artyn prie Nemuno. Mūsų keliukas staiga pasuko pro aukštą pylimą. Tai buvo piliakalnis. Visi panorom įkopti. Kada įlipom į jo viršūnę, prieš mūsų akis atsivėrė pagirys į Nemuną. Iš čia Nemuną ir nufotografavome. Juodi miško šešėliai jau gulė į Nemuną; atrodė, kad vandenyje taip pat auga miškas. Ir visai toks pat, kaip krante... Tolumoje viršum vandens zujo žuvėdros ir retkarčiais tartum stiklas sužibėdavo saulėje. Žemiau jų tysojo pušynas. Tai jau ne Vidgirys. Žmonės šneka, kad piliakalnis, ant kurio mes stovėjome, buvo supiltas žmonių rankomis. Greta stovi antras, truputį mažesnis. Į tą "kalną" kai kur vos galima užkopti. Pasigrožėję vaizdais, leidžiamės žemyn ir pasukam panemune. Čia išmintas siauras takelis. Vietomis jis sunkiai prasilenkia pro medžių kamienus, vietomis užšoka ant aukšto Nemuno skardžio.

Vidgiris pastaraisiais metais praturtėjo naujomis medžių veislėmis: 1952 metais pasodinta 0,5 ha pocūgės, 1955 metais — 0,4 ha šiaurinio ąžuolo, 0,30 ha pilkojo ir Mandžiūrinio riešutmedžio, 0,5 ha buko, 1 ha kaštono kultūrų. Čia pat auga didžiulis maumedynas. Stebėjomės medžių aukštumu. Jų aukštis siekia daugiau kaip 30 metų.

Vidgirį palikom vakarop. Miške temo. Pamažu išnyko medžių siluetai. Kurį laiką saulės paliestos raudonai spindėjo aukštųjų maumedžių viršūnės, bet naktis mišką gaubė vis plačiau, vis aukščiau, kol jis visas susiliejo į vieną tamsią masę.

G. Isokas

Skaitytojų Balsai

Kaip atrodo kietųjų anglių apylinkė Pennsylvanijoj

Vargas viešpatauja, o dar didesnis vargas grūmoja! Angliakasių - mainierių darbai po žeme sustabdyti, angliakasyklos - mainos uždarytos. Atrodo, kad tos angliakasyklos jau niekad neatsidarys. Angliakasiai - mainieriai gyvena nusiminę. Šiandien kompanijom pagamint anglis, kasant iš viršaus, atsieina daug pigiau, negu seniau, kasant iš po žemės. Seniau šešios poros mainierių kad išleisdavo šimtą tonų anglių į dieną, tai buvo daug. Šiandien šeši žmonės su pagalba mašinos prano, prie kurio jie dirba, pagamina tūkstantį tonų, o anglis daugiau kaip du kartu brangesnė negu seniau.

Mainų apylinkėj miestuose žmonės nesidaugina; jaunas žmogus gatvėje retenybė. Jaunuoliai kaip tik pabaigia mokyklą, tai ir važiuoja į kitas industrijas, prie kitokių darbų. Seni žmonės gatvėse taip pat retenybė, nes nepajėgia iš stubos išeit dėl priežasties mainų dusulio. Senesnio amžiaus gatvėje sutinki moteris, vyrus matai gatvėj nuo 30 iki 50 metų, senesni bei jaunesni retenybė.

Ant gatvių jau nesigirdi įvairių tautų kalbų kaip kad seniau girdėdavosi — lietuvių, lenkų, ukrainų, italų. Šiandien jau girdisi vien anglų kalba Amerikos tarme.

Apie dabartinę padėtį kalbėdami, žmonės tarpe savęs klausia vienas kito, kas bus toliau. Seni žmonės daugumoje turi nuosavus namelius, norėtų juos parduot, bet kas pirks? Nėra pirkikų, o kad ir atsitiktų parduoti, tai kur dėsis pardavę? Kraustytis į viršines, į fabrikus per seni, darbo gaut jau negalės, nes pagal dabartinę gadynę, kai tik virš keturiasdešimtų metų, "jau per seni". Ką daryt? Šteitas nesirūpina, jokių planų nėra ir nieko ateičiai neplanuoja. Kaip atrodo, tai viskas eina prie visiško suirimo.

Dzūko Vaikas

Lewiston-Auburn, Me.

Turner, Me. — Čia sulūžo mažas Seaplane nusileidžiant Androscoggin upėje. Lėktuve buvę trijų kompanijų prezidentas Harold G. O'Brien, 47 metų amžiaus, ir jo duktė Rita, 14 metų, abu prigėrė. Dar ir F. Callahan sužeistas, randasi ligoninėje.

Lewistono biznierius H. G. O'Brien buvo vedęs lietuvaitę Stasiulytę iš Lewiston. Dabar O'Brienienė, buvus Stasiulytė, neteko vyro ir dukros, kenčia širdies skausmą, liūdesį. Manoma, kad jie grįžo iš kempių Mooschead ežero ar iš Winthrop.

Batų darbininkai Maine valstijoje 1956 metais paruošė 49,221,000 porų šiušių ir slipių. Ale New Hampshire valst. pasiuvo 41,194,000 porų batų ir sliperių. Tik Massachusetts valstijoje padarė daugiau — tai: 102,331,000 porų apavalų.

Petrov

JUOZAS BALTUŠIS

PARDUOTOS VASAROS

ROMANAS

Tąsa

Bulvės pasibaigė daug anksčiau negu pakulos jos kuodelyje. Tėvas tiek ir bedarė, kad gainiojo mus iš kertės į kertę, šaukdamas ir vadindamas mus pragarais, neprisotinamais rijūnais ir dar kitaip. Tačiau, kaip tvirtina senasis Alaušas, gyvenimas niekad neina vienodai: jeigu pasidarė labai jau negera, vadinasi, tuoj bus geriau. Taip atsitiko ir dabar. Atėjo kaimynas Tekonis. Geradarys Tekonis, už kurį mes turim melstis dieną ir naktį, kaip sako motina, arba blakė ir kraujalakys Tekonis, kuriam turim linkėti blogo dieną ir naktį, kaip sako tėvas. Troba, kurioj gyvenam, ir trys lysvės galutroby, kur augo mūsų kopūstai ir šešiolika stiebų multankos tėvo suktinėms, — viskas priklauso Tekoniui. Visą vasarą tėvas dirbo ne kieno kito, Tekonio laukuose. Ir motina jo daržus ravėjo, ir mes jo žąsis ganėm. Kiekviena išpiauta karklo vytelė ar išpešta raisto samanų sruoga buvo Tekonio. Atsistok tu, kur tik nori, dairykis kairėn ar dešinėn, priekin ar užpakalin — kiek tik akys užgriebia, viskas Tekonio, Tekonio ir Tekonio! Kluonai ir tvartai jo stūkso kaip kokie piliakalniai, o kas ten tuose tvartuose ir kluonuose — nė aš pats nebežinau. Žvengia, bilda pasagom stainiiniai, mauroja karvės, buliai, veršiai, gagena, krykščia debesys žąsų ir ančių. . . Tikras jomarkas! O pats Tekonis, toks didelis, begaliniai geras, vaikšto sau po kiemą, amžinai įsikandęs rugio šiaudą su iškulta varpa ir amžinai išsipešusiais iš kelnių marškiniais. Vaikšto, šypsosi, čia šunį paglostys, čia arklį delnu patakšnos, čia peniukšliui meiteliui paausį pakasys.. . . Visada jis visų gailisi, labai nori visiems padėt. Net samdinius ir tuos parsiveda tiktai vidurvasariui, kad metai jiems neprailgtų, kaip jis sako, kad nepavargtų jie per daug. Jeigu mūsų tėvas arba kitas kuris kampininkas pasuka į kitus kiemus darbams, Tekonis tuoj susirūpina ir ateina lankyti. Ateina, atsisėda ant uslanelio ir tyli, kramto šiaudą su varpa. Ir visa aplankytoji šeima tyli.

— Aš gi tik porai dienų, — nebeiškenčia tylos kampininkas. — Linmarką iškasiu ir atgal. Rugių puspūdį žiemai man pažadėjo. . .

— Argi aš ką sakau? — šypsosi Tekonis labai daug gero žadančia šypsena. — Aš nieko nesakau. Tiktai, mat, jis pažadėjo, o aš jau ir daviau. Ar gal užmiršai?

— Bijok pono dievo, kaipgi aš užmiršiu? Dieną naktį meldžiuos už jūsų sveikatą!

— Taigi duodu, duodu rankos neprilaikydamas, o kai reikia žmogų prisišaukt — nugarą man atsuka. Teisingai pasakyta: žmogus tik bloga atsimena, žmogus gero neatsimena.

Ir vėl sėdi, tyli. Ir visi aplinkui tyli. Tik po geros valandos Tekonis pakyla, pasitaiso marškinius, perkelia šiaudą su varpa į kitą lūpų kampą.

— Linmarkų ir man reikia — linai šimet paaugo, nebesukloju į senąsias. Vėlgi ražienos riogso neskustos, bulvės neatrinktos sėklai, nebeįmanau, kurio galo griebtis. Negerai skriausti kaimynus!

Išeina. Kampininkas pašoka, grasina kumščiu iam iš paskos, šaukia:

— Šunsnukis, sukčius, skūralupys! Visą vasarą plūkiausi jo laukuose, o ką turiu? Puspūrę bulvių atkišo, ir tos pačios vėio nupūstos, žaliuonim paėjus. . . Kad tave velniai smala taip prisotų, kaip tu mane savo atpildu.

Rėkia, šaukia kampininkas. O paskui užsimeta ant pečių išdužusią rudinę ir eina. . . pas Tekonį.

Tai, mat, koks žmogus buvo Tekonis, atėjęs pas mus, kai pasibaigė bulvės mūsų palovy. Motina pašoko, brūkštlėjo padelkomis uslanėlį, pastūmė jam sėstis. Atsisėdo, kramtė savo amžinąjį rugio šiaudą su varpa ir kaip visuomet tylėjo. Motina sustojo ties rateliu, nedrįsdama nei sėstis, nei pasijudinti. Tėvas šnarpštė nosimi, stenkdamasis nežiūrėti Tekonio pusėn.

— Girdėjau, su duonele sunku, — paskaliau prabilo gerasis Tekonis. — Ir lyelės pasibaigė. . .

— Iš kur žinai? — atsiliepė tėvas, žiūrėdamas kažkur į šalį. — Ar šarka pačiršką nuo tvoros?

— Turėjo pasibaigt. Pusmaišis gi ir tebuvo.

— Tai kas iš to?

— Vaikų gaila, — atsakė susigraudinęs Tekonis, mostelėdamas ranka mūsų link. — Vaikų, vaikelių, sakau, gaila. Pasižiūrėk pats, paakiai visų pamėlę, išaugs nestiprūs, šleivakojai. . . Kur tu, žmogau, dėsies su tokiais?

— Mano vaikai, mano ir pasidėjimas!

— Pasidėsi, pasidėsi, kurgi dėsies nepasidėjęs, — sutiko Tekonis. — O kol pasidėsi, tai šit pas mane linų nebrauktų liko. . . Taip apie porą pundelių. Tai ko jiems gulėt? Ateitum, kaimyne, nutaškytum juos. Vis tiek gi dykas sėdi. O aš pavalgyt duosiu, vis viena burna nuo jūsų stalo.

— Tėvai, — sujudo motina, — imk brauktuvę. . .

— Tylėk, — riktelėjo tėvas. — Visą amžių už pavalgymą aš jam dirbu, už tenka! Pernai vasarą žadėjo du pūrus bulvių pasodint, ar pasodino? Kur mano bulvės? — atsisuko jis į Tekonį. — Vaikams už žąsigonę žadėjai puspūdį rugių primest, tai kur tie rugiai? Niekas neatiduota!

Tekonis nustojo kramtęs varpą, žvilgterėjo į tėvą.

— O aš tai į Kamajus turgun ruošiuos, — pasakė tyliai. — Kamajuose linus gerai perka. Tai, sakau, ir tuos porą pundelių kartu prigriebsiu. Labai jau pinigo reikia. Kada gi laukti sveiko ateinant?

Tėvas piktai nusisuko. Tekonis pakilo, suko į duris, tik pakeliui kažkodėl stabtelėjo, dunkstelėjo savo galingu kumščiu trobelės sieną. Siena sudrebėjo. Iš palubės pabiro įjuodę spaliai. Šita trobelė buvo statyta dar Tekonio prosenelio, visa išėsta kirvarpų, įdulėjusiais rąstų viduriais ir taip susiklaipiusi, kad jeigu ne tos uosinės sąvaržos, kuriomis Tekonis iš savo begaliniai geros širdies surakino jos sienas, ji seniai būtų sukežusi ir pasibaigusi. Tikrà kvailystė šitaip daužyti ją. Matyt, ir pats Tekonis susiprato negerai padaręs. Tekštelėjo delnu per rąstą vieną kartą, tekštelėjo kitą, lygiai kaip jis tekšendavo savo arklį arba karvę, o paskui prakalbo balsu, pilnu giliausios užuojautos mums:

— Apsaugok dieve, tokioj troboj gyventi. Dar užgrius kurią naktį. vaikelius nuspaus. Sakau, gal jūs pasidairytumėt kur kokio kampo. . .

Motina susigriebė už širdies. Tėvas pastovėjo, pastovėjo, o paskui išpūtė susitvenkusį krūtinėj orą, dusliai metė:

— Šį kartą dar ateisiu.

Motina pati nuėmė jam nuo trobos užlų brauktuvę, ir kitos dienos rytą, vos sudūlavus apyaušrėliui, jis išėjo į Tekonio jaują. Ir visą dieną jo nebuvo namie. Tiktai karts nuo karto, kai vėjas pasisukdavo iš tos pusės, mes girdėjome vienodą brauktuvės garsą:

— Čak-čakšt! Čak-čakšt!

Vakare grįžo tėvas sotus, tiktai pavargęs ir piktas. Atsisėdo prie stalo, lygino peiliu atšerpėjusias brauktuvės briaunas ir šaukė ant mūsų:

— Neljskit po ranka, a kad paraliai kur jus griebtų!

— Tėvai,. . . —atsliepė motina.

— Na, ką, tėvai, tėvai? Pamėgink pati per dieną pamojuot brauktuvę — kitaip užgiedosi! Velnių neštieji ir pamestieji, negalėjo linų geriau atklojėti! Duodi, duodi brauktuve, visus kaulus gelia, o atversk sruogą — spalių kaip glindų!

Ir staiga atsisuko į mane, ilgu žvilgsniu pažiūrėjo į akis. Ir nebuvo šitam žvilgsny nei pykčio, nei paniekos, kuriuos taip dažnai matydavau jo akyse. Tyliai paklausė:

— Žinai, kiek tau metų?

— Devintus pradėjau, — atsakiau. — O kas?

— Nieko.

Patylėjo ir pridūrė:

— Tu anksčiau gultum, pailsėtum. Sveikatos tau reikės daug. Nekaip tešildo svetimi kailiniai, ir duona jų sprangi. Su plynais jų duona, štai ką aš tau pasakysiu. O kitoniškos nėra. . .

Patylėjo ir pridūrė:

— Nėra!

(Bus daugiau)

Worcester, Mass.

Rugs. 6 d. įvyko Aido Choro pamokos. Po vasarinių atostogų choristų atsilankė skaitlingai. Trumpoj pertraukoj mūsų choro organizatorė M. Sukackienė pasakė įžangos kalbą, nurodydama mūsų užduotį šiame sezone.

Po to buvo skaitytas pakvietimas, kad mūsų choras dalyvautų muzikalinėje programoje Laisvės piknike rugs. 22 d. Olimpia parke, Shrewsbury, Mass. Visi choristai nutarė mielai dalyvauti.

Kitas kvietimas: kad mūsų Aido Choras dalyvautų Laisvės rengiamame koncerte, kuris įvyks lapkričio 10 d. Richmond Hill, N. Y. Choro nariai vienbalsai nutarė dalyvauti koncerte. Šia proga Choras nutarė, kad komitetas surengtų kokią nors pramogą, iš kurios susidarytų pelno kelionės lėšoms padengti, vykstant į New Yorką.

Visi choristai prašomi nuolat dalyvauti pamokose, kad gerai prisirengtume prie šio koncerto. Laikas trumpas!

Mūsų komisija, kuri rengė trijų dienų Field-Day, pasižadėjo dar parengti keletą pramogų su skaniomis lietuviškomis vaišėmis; paskutinė bus — išpardavimas visokių daiktų; ši pramoga įvyks pirmą šeštadienį gruodžio mėnesio. Visi Sūnų ir Dukterų Brolijos Draugijos nariai prašomi uoliai ruoštis prie šio išpardavimo, kad pramoga būtų sėkminga.

A. J. Motiejaitis

(Apie Field-Day praleidome, nes apie tai buvo anksčiau rašyta. — **Red.**)

Chicago, Ill.

Iš American Can Comp. darbavietės

Ši darbavietė įsisteigus ant 60-tos ir Western gatvių. Joje dirba paprastai apie 3,000 darbininkų. Kartais darbas sumažėja ir paskiau priimtus darbininkus bei darbininkes atleidinėja, tuomet pasilieka mažiau.

Dirba maišytų tautų darbininkai: lietuviai, lenkai, rusai, vokiečiai, amerikiečiai (čia gimusieji). Apie trečdalis negrai.

Paprastų darbininkų mokestys $1.80 į valandą. Žinoma, yra ir tokių, kurie gauna ir daug daugiau mokėti, bet yra ir tokių, kurie gauna ir mažiau negu $1.80 centų į valandą.

Dirbtuvėje dirba trys pakaitos. Taip viskas sukombinuota, sumodernizuota, kad bosams (prižiūrėtojam) darbininkus nereikia raginti — skubėti. Mašinos pačios priverčia tave atiduoti savo visus gabumus ir energiją į 8-nias valandas, kiek tik pas tave randasi, jei nori palaikyti darbą. Jei prieš tris metus paskuba buvo didelė, tai dabar tris kartus išleidžiama gaminių daugiau. Čia yra ir unija, reikia mokėti $5.00 į mėnesį, bet prieš uniją nereikalinga prieštarauti, nes visgi šiokia tokia darbininkams atspirtis prieš darbdavius.

K. M.

Colombo. —Ceilono premjeras Bandaranaike priėmė naująjį Amerikos ambasadorių M. Glucką, tą, kuris nemokėjo ištarti jo vardo.

Boston, Mass.

Vyksta į Kaliforniją mėnesiui laiko

Ilgamečiai Bostono gyventojai ir veikėjai, S. ir M. Zaviai, išvyko į Kaliforniją vienam mėnesiui atostogų. S. Zavis Bostone per ilgą laiką turėjo rūbsiuvyklą pačiame Bostono centre ir sunkiai abudu su žmona ten dirbo.

Dabar savo tą vietą Zaviai likvidavo ir, kai sugrįš, sako Zavis, tai jau "negrįšiu į tokią pat katorgą, kokią turejau."

Marie Zavienė, atsimename, per metų eilę buvo lietuvių Gintaro radijo valandėlės anaunserė.

Laimingų jiedviem atostogų!

Frentas

Havana. —Kuba teis kaip sukilėlius 25 laivyno karininkus ir jūreivius.

PRANEŠIMAI

BROCKTON, MASS.

Naujosios Anglijos Moterų Sąryšio piknikas įvyks Lietuvių Taut. Namo Parke, Winter St. ir Keswick Rd., 1 val. dieną, rugsėjo 29 d. Kadangi mūsų piknikas tapo sulytas, tai dabar mes rengiame kitą pikniką, su visokiais namie gamintais valgiais, karštais blynais, įvairiais gėrimais. Bus ir gera muzika. Prašome įsitėmyti dieną ir dalyvauti piknike. Rengėjos. (174-175)

PROŠVAISTĖS

Širdį Jaudinanti Jono Kaškaičio

Poezija

Taipgi trumpa autoriaus biografija, kuri labai įdomi

Knyga iš 330 puslapių

Kaina tik $1.50

Laisvė

110-12 Atlantic Ave.
Richmond Hill 19, N. Y.

IŠ HAVERHILL IR LAWRENCE, MASS. EIS BUSAS Į LAISVĖS PIKNIKĄ WORCESTER, MASS.

Sekmadienį, rugsėjo (Sept.) 22 d., busas eis į Laisvės pikniką, Worcester, Mass. Iš Haverhillio išeis 10:30 val. ryto, nuo Lietuvių Kliubo, River St.

Iš Lawrencaus išeis 11 val. ryte nuo Liet. Piiliečių Kliubo, 41 Berkeley St.

Norintieji važiuoti kreipkitės į komisijas. Haverhillyj į Jaciunską ir J. Masavičių. Lawrencuj į Ig. Čiuladą ir S. Penkauską. Prašome iš anksto užsisakyti vietas buse. Jei ir lytų, busas vistiek eis į pikniką. Ten yra didelė svetainė, lietus nepakenks.

Komisija

Worcester, Mass., Laisvės Piknikas Sekmadienį, Rugsėjo 22 September

Jonas Sabaliauskas

OLYMPIA PARKE, SHREWSBURY, MASS.

Ona Dirvelienė, Sopranas
ir
Jonas Sabaliauskas, Tenoras

Taipgi
programoje dalyvaus ir

Aido Choras

VADOVAUJAMAS JONO DIRVELIO

Ona Dirvelienė

Worcesterio Aido Choras, kuris dalyvaus šio pikniko programoje

Šis piknikas yra rengiamas paramai dienraščio Laisvės, tad jame bus svečių ir iš kitų miestų. Piknikas bus labai linksmas visais atzvilgiais. Apart geros programos bus ir pasivaišinimams viesko, kas tik ko norės.

Kviečiame visus atsilankyti, paremti Laisvę ir pasilinksminti.

—Rengėjai

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Cicero, Ill.

Unijų susirinkimai

Visa eilė įvairių unijų laikė derybų su kompanijomis susirinkimus Liuosybės salėje, kaip tai: Taylor Forge Co; Dropp Forge Co.; Electro Cast Co. ir eilė kitų.

Electro Cast Co. darbininkai ilgai streikavo, bet jie savo reikalavimus privertė kompaniją išpildyti. Matomai, kompanija negalėjo gauti skebų. Kitų virš minėtų kompaniju darbininkai laimėjo savo reikalavimus be streiko.

Prisimena kas buvo prieš 30-40 metų, kai kompanijos nesiskaitė su darbininkais ir numušdavo jų algas. Tuo laiku, jei kur ir buvo unijos, tai jos buvo silpnos. Šiandien jau ne tie laikai, unijos yra tvirtos ir patys darbininkai jau nenori skebauti prieš savo brolius. Tikrai malonu matyti tuos organizuotus žmones. Jei jie kalba už trumpesnes darbo valandas, jie kalba vienu galingu balsu — organizuotai.

Ciceros miestas atžymės šimtametę sukaktį

Šiais metais sueina šimtas metų, kaip mūsų miestas Cicero pradėjo gyvuoti. Čia ruošiamas didelis atžymėjimas. Jau dabar gatvės išpuoštos įvairiais ženklais ir vėliavomis. Vyrai augina bazdas, kad laike apvaikščiojimo gautų dovaną.

Organizacinis veikimas

Ciceroje yra gana gražus skaičius lietuvių. Lietuviai turi nemažą atstovybę ir Ciceros miesto valdžioje, kaip tai: mokesčių inspektorius Jonas Kimbarka; teisėjas F. Kizas ir daugiau. Apie Kizą tiek galiu pasakyti, kad jis yra prielankus žmogus. Su juo turėjau reikalą, tai jis man patiko.

Reikia pasakyti, kad dipukai čia sudaro apie trečdalį lietuvių.

Draugijų čia yra tarp 10—15. Žinoma, bažnytinių didžiuma. Visose draugijose matosi neveikla, nes visi senieji ateiviai nuseno ir dėka to neveiklumas įsigyveno. Nauji nariai į senas draugijas nesirašo. Gal būti veikliausia draugija, tai našlių Klubas. Jis kas mėnuo laiko susirinkimus ir turi vaišes. Antroje vietoje stovi, tai Ciceros Moterų Klubas. Jis turi chorą, kuris praktikuoja kiekvieną trečiadienį, Liuosybės salėje.

Pagirtina ir tas, kad choro yra pusėtino amžiaus narių, bet jos nepasiduoda, dainuoja ir tiek. Prie to choro turėtų prisirašyti ir jaunesnių dainininkų, jos čia rastų gražų, kultūrinį veikimą ir tikrai galėtų pasitenkinti.

Sveikata tai brangiausias turtas

Dabartiniu laiku serga drg. J. Dočkus. Jis yra po gydytojo priežiūra jau ilgas laikas. Lankant jį sužinojau, kad jis turėjo kelis skirtingus gydytojus, kurie davė skirtingus vaistus, nuo ko jis daugiau susirgo. Buvo net į ligoninę išvežtas, bet dabar vėl grįžo į namus.

Kiek lengviau serga F. Černauskas. Jam darė lengvą operaciją. Reikia tikėti, kad Frank greit susveiks.

Jonas Pilkis jau gerokas laikas kaip esti po daktaro priežiūra, nes po gavimo "strok" sunkiai sveikata eina geryn. Reikia turėti vilti, kad laikui bėgant susveiks.

Kai tik kur pasisuki, visur sutinki daug žmonių, kurie nesijaučia gerai. Kiti sprendžia, kad tai gali būti, jog tai daro oras, nžterštas nuodingomis dujomis nuo atominių bombų bandymo.

C. Ž.

Pekinas. — Čia mirė seniausias ir garsiausias Kinijos dailininkas, Či Pai-ših. Jis turėjo 97 metus amžiaus.

Lenkų klube bus rodytas filmas; įėjimas veltui

Šio šeštadienio vakare, 8 val., ir sekmadienio popietį, 4 val., Polonia klube rodys filmą "Taip baigias mūsų naktis ("So Ends Our Night"). Tai filmas, kuris pagamintas pagal Eriko Maria Remarko knygą. Remarkas, kaip žinia, yra ir garsios knygos "Vakarų fronte nieko naujo" autorius.

Filme "Taip baigiasi mūsų naktis" vyriausiose rolėse vaidina Frederic March ir Margaret Sullivan. Be to bus rodotas trumpas dokumentinis filmas apie Grand Canyon kalnus ir komedija. Įėjimas laisvas.

Polonia klube taipgi randasi valgykla, kur galima gauti lenkiškus ir bendrai europietiškus pietus ir užkandžius. Minimas klubas randasi 201 Second Ave. netoli 12th St.

Klubo vedėjai nuoširdžiai kviečia ir lietuvius apsilankyti.

BANDO UŽDRAUSTI STREIKIERIAMS PIKIETUOTI

Brooklyno pleisterininkai, kurie dirba prie vietinio Aukščiausio teismo pastato, Coney Island ligoninės ir kitų statomų namų, bet prieš mėnesį sustreikavo ir tas vietas pikietuoja, dabar šaukiami teisman įrodyti, kodėl jie turi pikietuoti tas vietas. Kontraktoriai bando gauti prieš streikierius indžionkšiną.

Unijų grupė už Robert Wagnerį

Didžiojo New Yorko Centralinė unijų taryba (Central Trades and Labor Council) nutarė remti demokratus bendrai ir Robertą Wagnerį ypatingai ateinančiuose rinkimuose. Prie minimos tarybos priklauso unijos, kurios praeityje buvo surištos su AFL. Ta taryba apima apie 900,000 darbininkų.

Bet tarybos indorsavimas neduotas išimtinai demokratams. Ji taipgi remia du republikonus: miesto tarybos narį liberalą St. Isaacs ir Queens prezidentą Lundy.

Darbo sekretorius priešingas darbo savaitę trumpinti

New Yorke kalbėdamas Darbo sekretorius James P. Mitchell pareiškė, kad Amerikai nereikią trumpinti darbo savaitę. Jis kritikavo auto darbininkų unijos prez. Reutherį, kuris proponuoja keturių dienų darbo savaitę. Atrodo, kad darbo sekretorius gina fabrikantų reikalus.

REIKALAVIMAI

REIKALINGAS KAMBARYS

Jaunas vyras nori gauti kambarį Manhattan, Brooklyn arba Queens apylinkėse. Prašau rašyti: Laisvė, 110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

Šiandien mitingas Carnegie salėje už civilines teises,-- prieš rasių diskriminaciją

Šiandien, penktadienį, rugsėjo 20-ą, Carnegie salėje įvyksta masinis mitingas už civlines teises ir prieš rasinę diskriminaciją. Tai bus kaip ir protesto mitingas prieš rasinį chuliganizmą, kuris dabar siaučia Pietuose, prieš vaikų terorizavimą, prieš karių naudojimą, kad neįleisti vaikučių į mokyklas.

Mitingą rengia Emergency Civil Liberties Committee, organizacija, kurion susispietę pažangūs intelektualai. Mitingas planuotas jau senokai ir jo tema buvo kova už civilines teises bendrai. Bet tuo tarpu atėjo įvykiai Little Rock'e, Nashville ir kitose Pietų vietovėse, ir nutarta mitingą paversti į masinį protestą.

Mitinge kalbėtojais bus profesorius Wilsonas, filmininkas Dalton Trumbo, advokatas Louis Redding ir eilė kitų.

Visi, kurie jaučia pasipiktinimą prieš rasistinius chuliganus, visi, kurie nori išreikšti savo solidarumą su tais vaikučiais Arkanse ir kitose pietinėse valstijose, kuriuos suaugę rasistai apmetinėjo akmenimis, apspiaudė ir gąsdino, turi ateiti į Carnegie salę, kad išreikšti savo protestą.

Mitingo pradžia 8 valandą. Įėjimas $1.50.

"Daily Workeris" sumažins puslapių skaičių, išeis tik keturis kartus per savaitę

Per ilgą laiką grūmęsis su ekonominiais sunkumais, kairiečių dienraštis "Daily Worker" paskelbė drastiškas pakaitas. Kad palengvinti ekonominę naštą, laikraštis išeis tik keturius kartus į savaitę, vietoje penkių kartų. Savaitgaliais, kaip buvo, taip ir ateityje išeis "The Worker", sekmadieninis laikraštis.

Be to "Daily Worker" sumažins savo puslapų skaičių perpus. Dabar jis turi 8 puslapius, ateityje turės tik keturius. Kadangi jis yra mažo tabloidinio formato, tai tie keturi puslapiai faktinai atitinka tik dviems didelio formato puslapiams — vienam lapui.

Tos pakaitos bus pravestos pradedant spalio pirma diena.

Bet "Daily Worker" skelbia, kad ir su tomis pakaitomis ekonominis laikraščio stovis dar liks sunkus, kad pažangiečiai turės daugiau savo laikraščiui aukoti, kad jį išlaikyti net ir tokiu sumažėjusiu, jau nekalbant apie jo didinimą.

Laikraštis atsišaukia į visus pažangiečius, kokių nusistatymų jie nebūtų dabartiniuose nesutikimuose kairiajame judėjime, kad jie padėtų laikraščiui išsilaikyti, nes be jo nebus nei arenos, kur vieni ir kiti gali išsireikšti.

Deja, pažangiečių tarpe atsiranda neatsakingų elementų, kurie susilaiko nuo paramos davimo savo laikraščiui sektantiniais sumetimais. Taip, pavyzdžiui, kelios dienos atgal tame lakraštyje tilpo laiškas nuo vieno brooklyniečio, kuris grupės skaitytojų vardu sako, kad aukos net po savaitės uždarbį, jeigu dabartinis redaktorius John būtų pašalintas iš laikraščio...

Jeigu atsirastų tokių neatsakingų elementų ir kitoje pusėje, kurie sakytų, kad aukos tik tuomet, kai Gates lieka, o ne kitaip, tai laikraščio padėtis, žinoma, būtų bloga. Laimei, sako laikraščiui artimi žmonės, tokių neatsakingų elementų yra mažai — didi dauguma pažangiečių, kokių linkmių jie nebūtų, jaučia, kad laikraštį visi kartu turi žūt-būt išlaikyti.

Po miestą pasidairius

Atidarė laivakroviams medikalį centrą

Trečiadienį su gražiomis ceremonijomis buvo atidarytas ILA medikalis centras 283 Union St., N. Y. Ceremonijose dalyvavo unijos viršininkai, viešosios sveikatos viršininkai, tūli daktarai, politiniai ir religiniai vadai.

Vengras dipukas pikietavo savo merginą, areštuotas

Pater Makra, 34 metų amžiaus vengras dipukas, susipykęs su savo meiluže Shirley Gjessing, užsivilko militarinę uniformą su kapitono ženklais ir pradėjo pikietuoti Western Union raštinę, kurioje ji dirba. Areštuotas už nelegalį oficieriškos uniformos nešiojimą.

Bus atidengtas LaGuardijos paminklas

LaGuardijos paminklas, nukaltas skulptoriaus Jo Davidsono, šį penktadienį bus atidengtas LaGuardia Houses projekte. Penktadienį sukanka lygiai dešimt metų kai LaGuardia mirė.

Mirė nuo girtuokliavimo ir narkotikų naudojimo

Muzikas Bobby Stiles, 28 metų amžiaus, mirė nuo per didelio girtuokliavimo ir narkotikų naudojimo.

LAISVĖ
EINA Į LIETUVĄ

Lietuvos žmonės labai myli Laisvę. Kurie užsakė Laisvę į Lietuvą savo giminėms, gauna padėkų. Daugelis laiškais išsireiškė, kad jiems Laisvė labai patinka.

Laisvės Kaina
Į Lietuvą $15 Metams

Užsakydami Laisvę į Lietuvą, aiškiai paduokite Lietuvos antrašą. Kartu su užsakymu malonėkite prisiųsti ir mokestį. Adresuokite sekamai:

LAISVĖ
110-12 Atlantic Ave.
Richmond Hill 19, N. Y.

PASINAUDOKITE PROGA

Iš priežasties išsikraustymo parsiduoda daugelis prie namų reikalingų daiktų: meistrystei stalas su 2 šrupštukais; visokių misinginių vamzdžių gabalai sunarstomi bei išlankstomi; drabužiams šėpa visai nauja ir daug kitokių mažesnių daiktų. Kreipkitės šeštadienių vakarais ir sekmadienį visą dieną. Super, 1814 E. 19th St., Brooklyn, Kings Highway stotis.

PASIRENDAVOJA

5 kambarių apartmentas, moderniniai įrengtas, renda $71.00 į mėnesį. Gera transportacija. Ridgewoode. Kai šauksite, klauskite **ASTROVO.**

GL. 6-3073

Paštas gauna pipirų: vėlai pristatinėja

Jau ilgokas laikas kaip New Yorko žmonės skundžiasi, kad vietinė pašto sistema eina vis blogyn ir blogyn. Buvo laikai, kai laiškai buvo pristatinėjami du kart per dieną, dabar jie pristatinėjami tik kartą. Kartais laiškai pasiekia vieną miesto dalį iš kitos tik po dviejų ar net trijų dienų.

Dabar pradėta pastebėti, kad blogėja ir taip vadinamas "specialus pristatymas" — special delivery. Spaudoje pasirodė laiškų, kuriuose skundžiasi, kad special delivery laiškai kartais ateina net vėliau už paprastus. Štai "Times" spausdina laišką nuo skaitytojo, kuris pasakojo, kad jis vienu metu išsiuntė keletą laiškų paprastu paštu ir keletą special delivery — ir tie special delivery, kurie kainuoja daugiau ir neva turi būti pristatomi kuo greičiausiai, atėjo diena vėliau!

Pašto pareigūnai pripažįsta, kad taip kartais būna. Mat, special delivery laiškus pristato ne eilinis laiškinešys, o specialus laiškininkas, atvažiuojąs automobiliu. Bet paštuose yra tarnautojų stoka ir kartais, kai specialus laiškininkas nedirba tą dieną skyriuje, special delivery laiškas laukia sekančios dienos, nes jis vis vien nepaduodamas eiliniam laiškinešiui...

RAGINA UŽGIRTI ANTI-DISKRIMINACINĮ BILIŲ BUTUOSE

New Yorko laikraštininkų gildija ragina miesto tarybą tuojau priimti Brown-Sharkey-Isaacs bilių prieš rasinę diskriminaciją gyvennamius renduojant.

Artrito komitetas gavo tūkstantį savanorių darbuotojų

Newyorkiškis artrito ligų komitetas praneša, kad apie tūkstantis savanorių pasižadėjo darbuotis, kad sukelti pakankamą sumą pinigų kovai prieš artrito ligas. Komitetas norėtų gauti bent 6 tūkstančius savanorių darbuotojų.

Krautuvių unija paaugo 600 narių

Retail, Wholesale & Department Store Unija praneša, kad vietinis distriktas 65 per kelis mėnesius paaugo virš 600 narių. Gero pasisekimo turėjo tarp neorganizuotų krautuvių darbininkų.

Jei Tamsta negali gauti Laisvei naujo skaitytojo, tai nors stambesne auka paremk biudžeto sukėlimą.

For Sale

CLEANING & TAILORING STORE

For sale. Good location. Sacrifice.

KAY'S CLEANERS
101 Sherman Ave.
New York City uptown.
Call LO. 9-5348
(182-187)

MATTHEW A. BUYUS
(BUYAUSKAS)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
MArket 2-5172

BUSINESS OPPORTUNITIES

REUPHOLSTERING SHOW ROOM & SHOP

Mažas įnešimas. 100% vieta bizniui Nassau County. Telefonai: RO. 4-2024 dienomis, TW. 7-7096 vakarais.
(179-185)

STATIONERY-LUNCHEONETTE

Moderninis. Viso įeigų $57,000 į metus. Renda $100. Ilgu metų lysas. Air conditioned. Lower Westchester —Mount Vernon. Šaukite tarp 9 A. M. ir 5 P. M., MO. 8-8996
(180-186)

SANDWICH SHOP

Ideal for young couple, 5 days, 7 A. M. to 5:30 P. M. Factory section, outgoing orders, can be built up. Any reasonable offer for quick sale. Reason, illness.
Call BE. 2-9747
8634 18 Ave., Bensonhurst, B'klyn
(182-189)

GROCERY, BUTCHER, GOOD GOING. Business established 12 years. Fine beer business, suitable husband wife or partners. Now doing $950 to $1000 gross weekly. Can add fruits & vegetables. Will do more. Rent $120, long lease obtainable. Real good buy, fine location. 5202 Ave. N, Brooklyn. Call CL. 8-0315, Geraci.
(182-189)

HAM & EGGS RESTAURANT

Doing a good business. Modern, long lease. Owner-Landlord. Trial basis. Manhattan. Call 10-12 noon, 4-6 P. M. LC. 4-6886, Evenings TR. 6-2777.
(182-189)

GROCERY-MEATS-HEROES

Corner store, Low rent $60, long lease, open 6 days, well stocked. $5,000. Commercial section, Ozone Park, Queens. Must sell by end of October. Other business interests. Call HO. 4-6306.
(182-189)

A 5 DAY HAMURGER STORE

In Mtgee hands
Closed with $2,000 weekly income
Competent party or parties can make good living here. $$2,500 is all that's necessary. CH. 4-8298.
(182-184)

BARBERS! BUERS!

BARBER SHOP. Good business, fine location, long established. 3 man shop, low rental, long lease. A good buy for $2,200. Hempstead, L. I., N. Y. Call IV. 6-9487. After 7 P. M., WE. 1-3158.
(182-189)

CANDY—STATIONERY FOUNTAIN

Good location, near R. C. Church and school. Ridgewood section, Brooklyn. Doing $600-$700 weekly. Closed Monday. 3 nice rooms with steam heat. Gas Appliance $57.50. Excellent for couple.
Call HY. 1-8634.
(182-189)

BROOKLYN, N. Y., 4th Avenue, near 25th St. (Subway Entrance). App 2,000 feet, heat, 220 3 Ph. High ceiling. Reasonable rent, fine transit facilities. Good lease, for any purpose.
JA. 6-9048 or LE.. 2-1348
(182-184)

STATEN ISLAND, N. Y.

Robinson Ave., 2 Lots, Froton St., both near Great Kills Beach. Staten Island is growing. A sound investment. Private ownership.
HO. 6-0393
(182-184)

RESTAURANT-BAR, 100 feet long bar, dining room, banquet room, 200 capacity, all modern, air conditioned, $2,000 weekly. A gift at $30,000. Terms arranged. Sell all or part. Call RA. 9-9311.
(182-186)

CLINTON DELICATESSEN

Female Cook.
6 days, 8 A. M. to 2 P. M.
426 Clinton St.
Hempstead, L. I., N. Y.
or call IV. 3-7930.
(182-189)

GAS STATION & PARKING LOT

Jamaica, rebate, prieinama kaina. Parkinimo įeigos apmoka rendą už stotį ir lotą.

Klauskite **Pete** arba **Mike. RC.9-9600**
(183-185)

GAS STATION

12,000 galionų, arti Grummans Aircraft. Daug pataisymo darbų. Gera vieta pusininkams.
Hicksville, L. I., N. Y.
Šaukite WE. 8-8495
(183-185)

ASTORIA, candy & stationery store, naujas fontanas, 4½ rūmo, garu apšildomas, arti subway, mokyklų ir dirbtuvių. Atviras langas, Hero's. Abelnai $500 iki $600 savaitinių įeigų. Renda tik $120 į mėnesį. Tinka porai. 6½ dienos atdara. Gali būt praplėstas biznis. $6,500 greitam pardavimui. Šaukite **RA. 8-9683.**
(183-189)

Atsinaujindamas prenumeratą pridėk vieną kitą doleriuką Laisvės paramai.

HELP WANTED MALE

AUTOMOBILE MECHANIC, patyręs, senyvas, Packard , Willys; pageidaujama pusiau patyrusio. Geros darbo sąlygos. Ligoje pašalpos, apmokamos šventės ir vakacijos. Įsteigta prieš 42 metus. Mineola, L. I. Šaukite: PI. 6-0003.
(180-186)

REIKALINGI FABRIKO DARBININKAI

Patyrimas Nereikalingas
Kreipkitės Asmeniškai

VAL CASE
705 Broadway, Westwood, N. J.
(179-185)

YOUNG LEAD MEN

with vocational training & some experience on press brakes, presses & shears. Must speak English fluently. Call KI. 8-5000.

HRT STEEL CO.
170 W. 233 St., N. Y. C.
(182-184)

LATHE, MILLING MACHINE

& Drill Press operators, jobbing shop experience, all around machinists. Steady work. Paid vacation, holidays, full benefits.

Call CO. 7-2882
(182-184)

BODY FENDER OR METAL WORKER

Good working conditions, steady year around work. From $1.55 up to $2.30 per hour. Must speak & understand English. 1042 Dean St., Brooklyn.
(182-184)

GLAZER, experienced, all around man. Picture frame maker, cabinet work, alterations. Must drive, license, speak English. Steady work, good conditions. Goldberg, 223 Columbus Ave., near 70 St., N. Y. C. or call EN. 2-0487.
(182-189)

MALE and FEMALE

SUPERINTENDENT, PATYRĘS

Pusamžių pora aptarnavimui 18-os apartmentų namo, nešildomas. $50 į mėnesį, pridedant 3 kambarių apartmentą, gesą ir elektrą. 204th St., West Bronx. Šaukite po 6 P. M.

JE. 8-2141.

SUPERINTENDENT

Steam heat, 5 rooms,
2nd floor apt.
Madden
406 E. 147 St., Bronx
(182-83)

SUPERINTENDENT

25 šeimų namas—Sunnyside, L. I. Krautuvei patalpa, 3 rūmai, šviesa ir šiluma.

Mėnesinis mokestis.

SINGER
Tel. TR. 5-1270

HELP WANTED—FEMALE

GIRL OR WOMAN
Newly landed acceptable.
For housework
Forest Hills.
Attractive own room, good salary.
Must speak some English or German.
Telephone TW. 7-9037
(182-184)

NURSE—REGISTERED

Daktaro ofisui, 4½ dienos savaitė, geros darbo sąlygos, turi kalbėti angliškai pilnai gerai. Prašome kreiptis tik asmeniškai.

DR. HARRY K. STONE
62-01 39th Ave., Woodside
(183-185)

NAMŲ DARBININKĖ

Nuolatiniam Darbui
Maža šeima, guolis vietoje.
Turi kalbėti angliškai.

Šaukite: **EN. 9-1804**
(183-184)

MISC. ADS

BULDOZERS

2-TD-18 Caterp. and D-4 Caterp. 2 Ford trucks, flat 6 & 10 wheels. 1 Int. dump, 2 cement trucks. 4½ & 5½ yards; 1 P & H Truck Crane. All A-1 cond. Forced to sell.

LA. 5-0218, L. I.
(178-

North West Model 3, 3/4 yar. Crawler Crane, with 40 ft. boom, with reconditioned Wisconsin gasoline engine. 20" Crawler and new 3/4 yard Bocyrus Erie Clam Shell Bucket. A-1 condition. Sacrifice. Fairbanks 4-1849. Bronx, N. Y.
(178-184)

For Rent

PASIRENDAVOJA AUTO BODY SHOP

Ant didelio kelio, įrentga su darbui stalais, gerai įsiteigusi. Ideališka pusininkams. Prieinama renda. Tinkamas asmuo gali čia daryti pinigą. 300 Oakland St., Greenpoint. EV. 9-9611.
(178-184)

Užrašykite Laisvę savo draugui